

**Міністерство освіти і науки України
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
Комунальний заклад «Харківська гуманітарно-педагогічна академія»
Харківської обласної ради
Дніпровський державний медичний університет
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Харківська державна академія фізичної культури**

**ФІЗИЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ТА
ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНІ ТЕХНОЛОГІЇ: РЕАЛІЇ
ТА ПЕРСПЕКТИВИ**

**Збірник наукових матеріалів XI Всеукраїнської науково-практичної
конференції**

27-28 листопада 2025 року

**PHYSICAL REHABILITATION AND HEALTHSAVING
TECHNOLOGIES: REALITIES AND PERSPECTIVES**

**Collection of materials of the XI All-Ukrainian Scientific and Practical
conferences**

November 27-28, 2025

Полтава 2025

порогів, килимів, сходинок, тип підлогового покриття (слизьке, килимове), розмір приміщень та радіус розвороту.

Індивідуалізація вибору засобів пересування після інсульту — це динамічний процес. Потреби пацієнта можуть змінюватися в міру відновлення, тому засіб, обраний на ранніх етапах (наприклад, ходунки), може з часом замінитися на менш підтримуючий (наприклад, палиця) або, навпаки, на більш складний (електричний візок) у разі погіршення стану. Регулярна переоцінка та, за необхідності, корекція є обов'язковими.

Литовченко С.О., студент

Левков А.А., к.мед.н., доцент

Національний університет

«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЯ ВИБОРУ ЗАСОБІВ ПЕРЕСУВАННЯ ДЛЯ ПАЦІЄНТІВ ПІСЛЯ ПЕРЕНЕСЕНОГО ІНСУЛЬТУ

Порушення ходи та рівноваги після інсульту є одними з найпоширеніших наслідків, які суттєво обмежують самостійність пацієнтів і погіршують якість їхнього життя. Вибір засобів пересування є важливою складовою процесу реабілітації, оскільки він визначає рівень безпеки, автономності та мобільності пацієнта в побутових умовах. Неправильно підібрані засоби здатні не лише уповільнювати відновлення, а й збільшувати ризик падінь. Аналіз останніх досліджень і публікацій. У науковій літературі значна увага приділяється відновленню ходи після інсульту, зокрема роботизованій терапії, кінематичному аналізу кроку, тренуванню рівноваги та сенсомоторної інтеграції. Проте питання індивідуального підбору засобів пересування розглядається фрагментарно, хоча дослідження вказують, що правильний підбір допоміжних пристроїв може зменшити ризик падінь на 40–60 %. Недостатньо вивченими залишаються критерії переходу пацієнта з більш стійких засобів до менш стабільних, а також поєднання засобів пересування з ортезуванням та тренувальними технологіями.

Мета статті — обґрунтувати принципи індивідуалізації вибору засобів пересування для пацієнтів після перенесеного інсульту з урахуванням клінічного стану, функціональних можливостей і динаміки реабілітаційного процесу.

Підбір засобів пересування повинен базуватися на поетапній оцінці стану пацієнта: м'язової сили, тонусу, рівноваги, координації, наявності патологічних синергій, ступеня ураження кінцівок та рівня когнітивних функцій. На ранньому етапі після інсульту пацієнти часто не здатні підтримувати вертикальне положення без додаткової опори, тому оптимальним вибором є ходунки з повною опорою, які забезпечують максимальну стабільність. Вони дозволяють розпочати тренування стояння та ходи у безпечних умовах, формуючи початкові навички перенесення ваги тіла.

У міру покращення контролю тулуба та нижніх кінцівок можливий перехід до більш мобільних засобів — чотириопорних або триопорних

тростин. Вибір залежить від ступеня слабкості на ураженій стороні та рівноваги під час ходьби. Такі засоби сприяють активнішому включенню ураженої кінцівки, формуванню симетричності кроку та збільшенню довжини кроку. Для пацієнтів із вираженою спастичністю або «звисаючою стопою» рекомендоване використання ортезів АФО у поєднанні з тростиною, що забезпечує стабілізацію гомілково-ступневого суглоба і попереджує компенсаторні рухи, які можуть призвести до патологічного патерну ходи. Для пацієнтів із атаксією або порушеннями сенсорної інтеграції застосування засобів пересування повинно включати тренування пропріоцепції та контрольовані навантаження. У таких випадках терапевт обирає більш стійкі засоби до моменту відновлення здатності контролювати рухи без значних відхилень.

Отже, індивідуалізація вибору засобів пересування після інсульту є ключовим чинником успішної реабілітації. Вона забезпечує безпеку пацієнта, стимулює розвиток правильної ходи, сприяє підвищенню функціональної незалежності та покращенню якості життя. Раціональна послідовність підбору засобів пересування та використання сучасних технологій значно підвищують ефективність відновлення та створюють умови для стабільної позитивної реабілітаційної динаміки.

Мазун А.А. студентка
Мизгіна Т.І., к. мед.н., доцент
*Національний університет
«Полтавська політехніка
імені Юрія Кондратюка»*

ІННОВАЦІЇ У ФІЗИЧНІЙ ТЕРАПІЇ – ВІД СУЧАСНИХ *ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДО ПЕРСПЕКТИВ ІНТЕГРОВАНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ

Сучасна фізична терапія розвивається в умовах стрімкого впровадження інноваційних технологій, які суттєво змінюють підходи до реабілітаційного процесу. Здоров'язбережувальні технології, що являють собою систему заходів для покращення різних аспектів здоров'я, активно інтегруються у практику клінічної медицини з метою оптимізації функціонального відновлення. Актуальність теми визначається нагальною потребою аналізу ефективності цих технологій, а також розробки інтегрованих підходів у реабілітації, особливо в контексті зростаючого запиту на допомогу постраждалим через бойові дії.

Мета роботи полягає у здійсненні комплексного аналізу нинішнього стану впровадження інноваційних здоров'язбережувальних технологій у фізичній терапії, оцінці їхньої клінічної ефективності та визначенні стратегій для розвитку доказових реабілітаційних програм.

Ця робота базується на огляді наукової літератури, систематичних досліджень та клінічних рекомендацій щодо застосування інноваційних рішень у реабілітації. Для оцінки ефективності таких підходів, як телереабілітація, віртуальна реальність (VR) та роботизовані екзоскелети,